

**Rezolucja Komitetu Regionów „Stabilna przyszłość unii gospodarczej i walutowej (UGW)”**

(2013/C 62/02)

## KOMITET REGIONÓW (KR)

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 13–14 grudnia 2012 r.,
- uwzględniając sprawozdanie „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej” przygotowane przez przewodniczącego Rady Europejskiej Hermana Van Rompuya we współpracy z przewodniczącymi Komisji Europejskiej i Eurogrupy oraz z prezesem Europejskiego Banku Centralnego (z 5 grudnia 2012 r.),
- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej „Plan działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej” (COM(2012) 777/2 z 28 listopada 2012 r.),
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 20 listopada 2012 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące sprawozdania przewodniczących Rady Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy pt. „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej”,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 16 stycznia 2013 r. w sprawie finansów publicznych w unii gospodarczej i walutowej (UGW) w latach 2011–2012,

1. podkreśla, że wzmocnienie w państwach członkowskich unii gospodarczej i walutowej (UGW) jest niezbędne dla zapewnienia trwałego wzrostu gospodarczego, postępu społecznego i dalszej integracji politycznej w UE.

2. Ubolewa nad tym, że szereg kwestii z zakresu polityki budżetowej i gospodarczej podkreślonych w planie działania Komisji Europejskiej na rzecz pogłębionej i rzeczywistej UGW oraz w sprawozdaniu przygotowanym przez przewodniczącego Rady Europejskiej we współpracy z przewodniczącymi Komisji Europejskiej i Eurogrupy oraz z prezesem Europejskiego Banku Centralnego nie zostało uwzględnionych w ostatecznych konkluzjach Rady Europejskiej i zostało przełożonych na posiedzenie Rady Europejskiej w czerwcu 2013 r.

3. Apeluje, by władze lokalne i regionalne włączane były w proces związany z semestrem europejskim na poziomie państw członkowskich, a KR na poziomie instytucji UE, gdyż zarządzanie budżetem oznacza również zarządzanie gospodarcze na szczeblu lokalnym i regionalnym. By zarządzanie budżetem było sprawne, podział odpowiedzialności między UE, państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne powinien być jasny i jednoznaczny.

4. Podkreśla, że europejskie decyzje dotyczące UGW mają znaczny wpływ nie tylko na finanse krajowe, ale także na finanse na niższych szczeblach sprawowania rządów. Akcentuje w tym kontekście, że autonomię fiskalną na poziomie niższym niż krajowy gwarantuje między innymi art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej; w związku z tym apeluje o większą synergię między budżetami UE, państw członkowskich i samorządów terytorialnych.

5. Przypomina wystosowany do Komisji apel Parlamentu Europejskiego<sup>(1)</sup> o „pełne uwzględnienie” w następnej rocznej

analizie wzrostu gospodarczego „roli budżetu UE w procesie związanym z europejskim semestrem przez podanie rzeczowych i konkretnych danych dotyczących efektów uruchamiania, efektów katalizatora, efektów synergii i efektów uzupełniających wywieranych przez budżet na wydatki publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym”.

6. Powtarza swe poparcie dla apelu Parlamentu Europejskiego do państw członkowskich, by rozważyły podpisanie paktu na rzecz inwestycji społecznych opartego na wzorze paktu euro plus. W ten sposób wyznaczono by cele dotyczące inwestycji społecznych, których powinny dokonać państwa członkowskie, aby zrealizować cele strategii „Europa 2020” dotyczące zatrudnienia, spraw społecznych i kształcenia.

7. Podkreśla, że wysiłki na rzecz przezwyciężenia kryzysu gospodarczego powinny skupić się teraz na rozwoju nowych, uzgodnionych już mechanizmów i na zapewnieniu, by mechanizmy te sprawnie działały, a także na uwzględnieniu władz lokalnych i regionalnych w europejskim semestrze.

8. Przyjmuje z zadowoleniem konkluzje<sup>(2)</sup>, w których Rada Europejska podkreśliła, że „możliwości, jakie w zakresie równoważenia potrzeb dotyczących efektywnych inwestycji publicznych z celami dyscypliny fiskalnej oferują istniejące unijne ramy fiskalne” powinny być dalej „wykorzystywane w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu”. Ten cel staje się jeszcze bardziej aktualny w świetle ostatnich ustaleń Międzynarodowego Funduszu Walutowego, że tzw. mnożniki fiskalne, które są miernikiem negatywnego wpływu konsolidacji fiskalnej na wzrost, były „znacznie wyższe” niż przewidywali to analitycy podczas kryzysu zadłużeniowego. Oczekuje w związku z tym, że Komisja dalej będzie zajmować się tą kwestią w ramach zapowiedzianego komunikatu dotyczącego jakości wydatków publicznych, w którym należy rozważyć

<sup>(1)</sup> Rezolucja Parlamentu Europejskiego „Europejski semestr na potrzeby koordynacji polityki gospodarczej: realizacja priorytetów na rok 2012”.

<sup>(2)</sup> Konkluzje Rady Europejskiej z 13–14 grudnia 2012 r., część I „Polityka gospodarcza”, pkt 2.

między innymi kwestię oddzielenia *wydatków bieżących i inwestycji* podczas obliczania deficytu budżetowego, by uniknąć utrudniania inwestycji publicznych przynoszących długoterminowe korzyści netto.

### Zintegrowane ramy finansowe

9. Podkreśla, że słabość sektora bankowego w szeregu państw członkowskich oraz w Unii jako całości stanowi zagrożenie dla finansów publicznych, które może mieć skutki szczególnie na szczeblu regionalnym i lokalnym, a także ubolewa nad tym, że kosztami zmagania z kryzysem bankowym obciążeni są głównie podatnicy i że koszty te szkodzą wzrostowi gospodarki realnej.

10. Podkreśla, że wszelkim środkiem przedsięwziętym w kontekście unii bankowej powinna towarzyszyć poprawa przejrzystości i rozliczalności, jako że środki te mogą mieć ogromny wpływ na finanse publiczne – zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i na poziomie lokalnym i regionalnym – oraz na banki i obywateli.

11. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że Rada i Parlament Europejski osiągnęły porozumienie w sprawie jednolitego mechanizmu nadzorczego jako ram regulacyjnych dla banków w Unii Europejskiej, i podkreśla w tym kontekście rolę banków regionalnych w dostarczaniu kapitału dla MŚP oraz na projekty inwestycji publicznych nakierowane na rozwój terytorialny.

12. Popiera wnioski dotyczące dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dyrektywy w sprawie systemu gwarantowania depozytów, a także zgadza się, że ich przyjęcie należy potraktować priorytetowo; podkreśla jednak, że jest niezbędne, by przepisy wprowadzone tymi aktami prawnymi, a w szczególności system monitoring i kontroli, były proporcjonalne.

13. Uważa, że w związku z długofalowym celem dotyczącym jednolitego europejskiego systemu gwarantowania depozytów trzeba określić jednakowe, wspólne i rygorystyczne wymogi, które w wystarczający sposób uwzględnią specyfikę warunków panujących w krajowych sektorach finansowych.

14. Apeluje, by Komisja Europejska szybko przedstawiła legislacyjną odpowiedź na raport Liikanena<sup>(3)</sup> w sprawie prawnego oddzielenia w ramach grup bankowych pewnej szczególnie ryzykownej działalności finansowej od banków przyjmujących depozyty.

15. Zwraca się do Komisji z pytaniem, dlaczego odłożyła na koniec 2016 r. realizację zobowiązania do przedstawienia sprawozdania w sprawie ustanowienia niezależnej europejskiej agencji ratingowej.

### Zintegrowane ramy budżetowe

16. Zgadza się, że UGW muszą towarzyszyć właściwe zasady polityki budżetowej, i popiera w związku z tym szybkie przyjęcie „dwupaku” w celu uzupełnienia „sześciopaku” oraz Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (paktu fiskalnego), który wszedł w życie na początku 2013 r.

17. Popiera postulat Parlamentu Europejskiego skierowany do państw członkowskich, by „sprecyzowały odpowiedzialność, rolę, transfery fiskalne i źródła dochodów poszczególnych

szczebli zarządzania (krajowych, regionalnych i lokalnych) w odniesieniu do zapewniania zdrowych i zrównoważonych ram finansów publicznych, uwzględniając w szczególności wpływ Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej na lokalną i regionalną autonomię fiskalną”. Zaleca zatem, by władze lokalne i regionalne zostały w odpowiedni sposób włączone w dalsze prace nad tymi uregulowaniami oraz w ich wdrażanie, zgodnie z ideą wielopoziomowego sprawowania rządów.

18. Ubolewa nad tym, że w konkluzjach Rada Europejska nie wspomina o potrzebie istnienia mechanizmu zdolności fiskalnej nakierowanego na wsparcie krajowych reform gospodarczych i absorpcję wstrząsów asymetrycznych. KR jest przekonany, że taki mechanizm zdolności fiskalnej jest niezbędny dla stworzenia pogłębionej i rzeczywistej UGW.

19. Uważa, że ten mechanizm zdolności fiskalnej, jeśli zostanie wprowadzony, powinien być przedmiotem wspólnego podejmowania decyzji i wspólnego wdrażania na poziomie EGW, ale że powinien też być otwarty, na zasadzie dobrowolności, dla państw członkowskich spoza strefy euro.

20. Popiera apel Parlamentu Europejskiego do Komisji, by jak najszybciej przedstawiła plan działania na rzecz wspólnej emisji instrumentów długu publicznego.

21. Zakłada, że mechanizm zdolności fiskalnej, jeśli zostanie wprowadzony, będzie w perspektywie krótkoterminowej ujmowany oddzielnie od wieloletnich ram finansowych, a w perspektywie długoterminowej traktowany jako odrębna procedura budżetowa specyficzna dla UGW, ale jedynie pod warunkiem że respektowane będą procedury wynikające z Traktatu, co zapewni przejrzystość i demokratyczną kontrolę.

### Zintegrowane ramy polityki gospodarczej

22. Uważa, że strategia „Europa 2020” ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia gospodarczego wymiaru UGW, podczas gdy w ostatnich latach nacisk kładziono głównie na jej wymiar monetarny.

23. Podkreśla znaczenie wzrostu, jaki może potencjalnie wynikać z wdrażania przepisów dotyczących jednolitego rynku, o ile rynek ten będzie odpowiednio funkcjonował i będzie nakierowany na kluczowe dziedziny, w których możliwe są innowacje i tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości.

24. Przyjmuje z zadowoleniem utworzenie mechanizmu większej koordynacji, konwergencji i skuteczniejszego egzekwowania polityk strukturalnych w oparciu o ustalenia o charakterze umownym między państwami członkowskimi i instytucjami unijnymi – pod warunkiem że nie będzie to oznaczało obejścia wymogów demokratycznej rozliczalności. Zgadza się, że takie porozumienia należy zawierać w oparciu o indywidualną analizę każdego przypadku i przyjmuje z zadowoleniem to, że będzie im towarzyszyło tymczasowe, ukierunkowane i elastyczne wsparcie. Podkreśla w tym kontekście specyficzną rolę lokalnego i regionalnego finansowania inwestycji i apeluje w związku z tym, by władze lokalne i regionalne uczestniczyły w opracowywaniu umów, z poszanowaniem krajowego prawodawstwa.

<sup>(3)</sup> [http://ec.europa.eu/internal\\_market/bank/docs/high-level\\_expert\\_group/report\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/high-level_expert_group/report_en.pdf).

25. Całkowicie zgadza się z tym, że polityki gospodarcze muszą być ukierunkowane na promowanie silnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, zwiększanie konkurencyjności i stymulowanie zatrudnienia, tak by Europa pozostała wysoce atrakcyjną społeczną gospodarką rynkową i by utrzymany został europejski model społeczny. Podkreśla, że główne narzędzia służące realizacji tego celu to strategia „Europa 2020” i roczna analiza wzrostu gospodarczego.

26. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję, by wszystkie najważniejsze reformy polityki gospodarczej, jakie państwa członkowskie planują wprowadzić, były omawiane ex ante, a w stosownych przypadkach koordynowane z innymi państwami członkowskimi. Podkreśla, że na poziomie europejskim taka dyskusja powinna obejmować instytucje i organy doradcze UE, a na poziomie państw członkowskich powinny w niej uczestniczyć władze lokalne i regionalne oraz inne zainteresowane strony.

27. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w sprawozdaniu Komisji w sprawie finansów publicznych w UGW za 2012 rok jeden rozdział poświęcono lokalnym i regionalnym finansom publicznym, i apeluje, by Komisja w przyszłych sprawozdaniach nadal dokonywała analizy decentralizacji fiskalnej.

28. Przyjmuje z zadowoleniem zawartą w rocznej analizie wzrostu gospodarczego propozycję, by utrzymać pięć priorytetów określonych w marcu 2012 r., i popiera wprowadzenie następujących elementów:

— dodanie w rocznej analizie wzrostu gospodarczego wymiaru regionalnego, co podkreśli lokalny i regionalny wymiar strategii „Europa 2020” oraz poszanowanie zasady pomocniczości i podziału kompetencji w każdym państwie

członkowskim zarówno w odniesieniu do zaleceń dla poszczególnych państw, jak i przygotowywania krajowych programów reform;

— udział przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych w stałym dialogu między Komisją Europejską a państwami członkowskimi, zwłaszcza w odniesieniu do spraw bezpośrednio związanych z kompetencjami władz lokalnych i regionalnych.

#### **Lepsze zarządzanie: demokratyczna legitymacja i rozliczalność**

29. Podkreśla, że w ramach rozwoju UGW trzeba zagwarantować demokrację i legitymację. KR przyjmuje zatem z zadowoleniem przewidzianą rolę Parlamentu Europejskiego i udział parlamentów narodowych oraz apeluje o uczestnictwo władz lokalnych i regionalnych, a zwłaszcza regionów o kompetencjach ustawodawczych i ich parlamentów, w tym procesie.

30. Chciałby zwiększenia poziomu demokratycznej rozliczalności trzech prezydencji dzięki organizowaniu ich przesłuchań przez Parlament Europejski.

31. Odnotowuje, że dyskusje dotyczące UGW są silnie powiązane z ogólną debatą na temat przyszłości UE, w której KR pragnie aktywnie uczestniczyć, aby przedstawiać poglądy władz lokalnych i regionalnych UE.

32. Poleca przewodniczącemu Komitetu Regionów, by przedłożył niniejszą rezolucję przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej, irlandzkiej prezydencji w Radzie UE, a także przyszłej prezydencji litewskiej.

Bruksela, 1 lutego 2013 r.

Przewodniczący  
Komitetu Regionów  
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO